

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN CHAN FOONG HIN
[KOTA KINABALU]**

TARIKH : 13 JULAI 2020 (ISNIN)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah rancangan jangka masa pendek, jangka masa sederhana dan jangka masa panjang Kerajaan bagi menangani gejala kanak-kanak Palauh minta sedekah yang berleluasa di sekitar bandar-bandar utama di Sabah, terutamanya di Kota Kinabalu, Lahad Datu, Sandakan dan Tawau.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Status kedudukan masyarakat Palauh atau Pala'u menjadi isu yang sangat rumit untuk diselesaikan di negeri Sabah. Masyarakat ini telah hidup secara nomad atau tidak tetap di antara perairan Sabah, Indonesia dan Filipina sejak berabad lamanya. Oleh yang demikian, mereka tidak mempunyai kerakyatan mana-mana negara. Sebahagian daripada mereka juga telah menetap di perairan Sabah, namun demikian sejak beberapa tahun kebelakangan ini, masyarakat Pala'u yang banyak bergerak secara nomad di perairan Filipina juga telah banyak tinggal di perairan Sabah terutamanya di Pantai Timur.
2. Sebahagian mereka juga telah mulai beralih cara hidup daripada tinggal sepenuhnya di dalam bot kepada membina rumah di daratan. Mereka juga telah mula berhijrah ke kawasan Pantai Barat Sabah

terutamanya di Kota Kinabalu.

3. Dari segi dokumentasi, sebahagian besar mereka ini tidak berdokumen kerana tidak mempunyai kerakyatan mana-mana negara. Sebahagian mereka mempunyai Sijil Lahir yang bukan merupakan dokumen yang membenarkan seseorang itu berada di Malaysia secara sah ataupun mengiktiraf sebagai warganegara.

4. Desakan hidup dan kesukaran mencari pekerjaan disebabkan ketiadaan dokumen telah menyebabkan ada di antara golongan ini mengemis di bandar-bandar di Sabah termasuk kanak-kanak.

5. Pada tahun 2007, **Rumah Ehsan Kanak-Kanak Jalanan (RPEKKJ)** telah diwujudkan bagi menempatkan kanak-kanak bukan warganegara atau jalanan yang didapati merayau dan meminta sedekah tanpa kehadiran penjaga mereka. Majoriti mereka ialah dari bangsa Pala'u. Di RPEKKJ, mereka diberi pendidikan asas dan makan minum. Namun demikian, RPEKKJ telah dibubarkan pada hujung tahun 2019 kerana didapati kurang berkesan dalam menyelesaikan masalah kanak-kanak jalanan dan Pala'u selain lokasi yang tidak sesuai iaitu di dalam Pusat Tahanan Sementara (PTS) yang menempatkan tahanan yang melakukan kesalahan imigresen.

6. Susulan penutupan RPEKKJ, Kerajaan melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat telah bekerjasama dengan United Children's Fund (UNICEF) bagi menubuhkan **Pusat Aktiviti Kanak-Kanak**. Kanak-kanak jalanan dan Pala'u akan mempelajari asas membaca, mengira, menulis, melukis dan pelbagai bentuk aktiviti lain yang sesuai dengan perkembangan usia mereka. Mereka akan disediakan makanan ringan dan mereka juga tidak ditahan di pusat berkenaan sebaliknya akan pulang ke rumah masing-masing setelah menjalani pelbagai aktiviti di pusat tersebut pada waktu siang. Kaedah ini diharapkan mampu menarik minat lebih ramai kanak-kanak Pala'u dan menghindar mereka daripada terlibat dengan aktiviti tidak sihat terutamanya merayau tanpa tujuan.

7. Pusat ini dijangka beroperasi mulai April 2020 namun terpaksa ditangguhkan ke waktu yang sesuai berikutan wabak COVID-19 yang melanda negara.

8. Kerajaan Negeri Sabah juga memberi perhatian terhadap masalah masyarakat Pala'u ini memandangkan isu ini berlaku di dalam negeri Sabah. **Kerajaan Negeri telah menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Masyarakat Pala'u** yang menggabungkan beberapa agensi daripada Kerajaan Persekutuan dan juga Kerajaan Negeri bagi mencadangkan langkah-langkah terbaik bagi menangani masalah golongan ini termasuk pendidikan, pekerjaan dan tempat tinggal.

9. Kelebihan golongan ini terutamanya berkaitan kehidupan di maritim akan digunakan sebaiknya bagi kebaikan semua pihak terutamanya rakyat Sabah dan juga bagi masyarakat itu sendiri. Namun demikian, jawatankuasa ini telah tertangguh pada masa sekarang kerana memberi tumpuan dalam menangani wabak COVID-19 dan juga bencana banjir yang berlaku di negeri Sabah baru-baru ini.

10. Keadaan yang dialami oleh masyarakat Pala'u juga mendapat perhatian NGO tempatan dan luar negara. Kerajaan tidak menghalang sebarang aktiviti yang dianjurkan oleh NGO untuk membantu golongan ini terutamanya memberi pendidikan asas kepada kanak-kanak selagi mereka mematuhi garis panduan dan perundangan semasa yang berkuatkuasa.

11. Susulan redanya wabak COVID-19, Kerajaan Persekutuan bersama Kerajaan Negeri akan kembali memberikan perhatian yang lebih terhadap isu ini dan mencari kaedah terbaik untuk mengurangkan masalah yang timbul akibat keadaan yang dialami oleh masyarakat Pala'u ini.

Sekian, terima kasih.